

X. ročník

DNES JÍM JAKO EKVÁDOREC

OSVĚTOVÁ KAMPAŇ PRO I. A II. STUPEŇ ZŠ A SŠ | ROZVOJOVÉ ZEMĚ | POZNÁVÁNÍ A POMOC

PRACOVNÍ LISTY PRO I. STUPEŇ ZŠ

Úvod

Rovník, Jižní Amerika, indiáni, Galapágy... To vše se nám může vybavit, když se řekne Ekvádor. V Ekvádoru se nachází druhé nejvýše položené město na světě **Quito**, pomyslný „**střed světa**“, největší želvy na světě, činné i neaktivní sopky, vysoké hory nebo přímořská letoviska s krásnými plážemi. Můžeme tam zahlednout **keporkaky** a odvážlivci se možná vydají do divoké **Amazonie**, ve které stále žijí indiánské kmeny nedotčené civilizací. Ekvádor je nádherná země, naleznete tam vše. Přestože je sužována chudobou, pyšní se překrásným heslem: *Ecuador ama la vida* = Ekvádor miluje život!

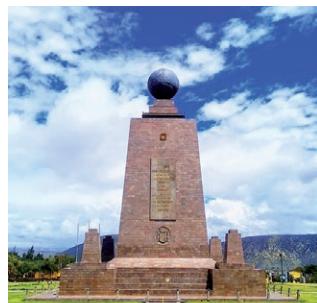

Zkus namalovat
do mapy rovník.

Víš, jak se nazývá pásmo
kolem rovníku?
A jak se jmenuje kontinent,
na kterém se Ekvádor nachází?

odpověď:

Střed světa – *Mitad del Mundo*
s třicetimetrovým památníkem

Co je keporkak?

mořská ryba

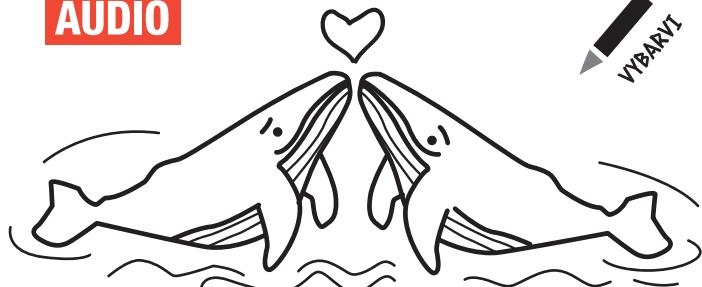

mořský savec

mořská paryba

AUDIO

Má i jiná jména, víš jaká?

odpověď:

3

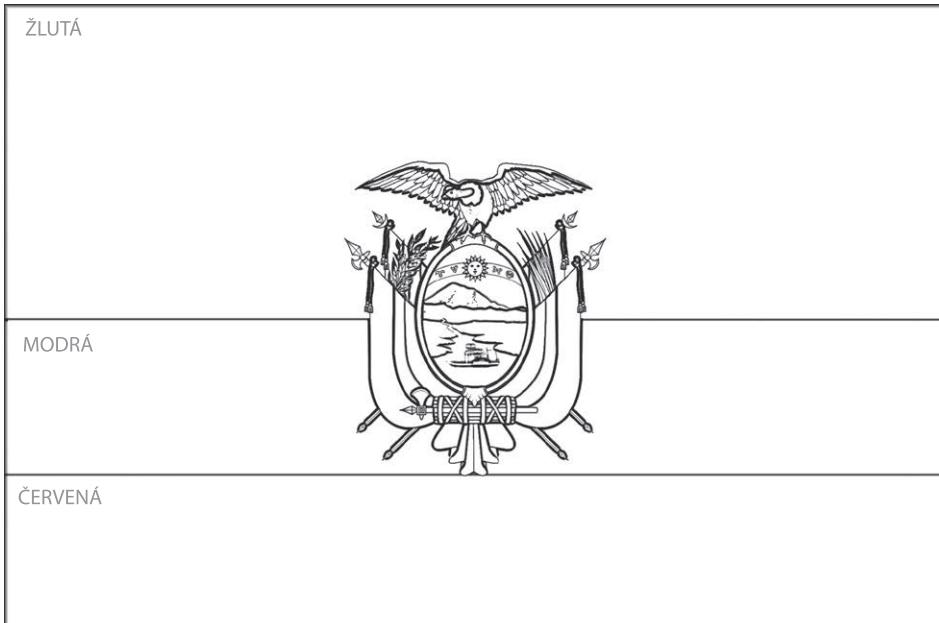
Nejvyšší hora Ekvádoru **Chimborazo** je neaktivní sopka a měří 6310 m.

**Jak se jmenuje naše nejvyšší hora?
Kolik měří a jak se nazývají pohoří,
ve kterém se nachází?**

odpověď:

4

Najdeš Chimborazo na ekvádorské vlajce?

Žlutá a červená barva symbolizují vlajku bývalých kolonizátorů – vlajku španělskou. Žlutá také představuje úrodnou půdu, modrá symbolizuje oblohu a oceán, červená krev bojovníků za svobodu. Ve státním znaku je znázorněna čistá krajina Ekvádoru, kolem obrázku jsou větvičky a na obrázku sedí kondor.

5

Žiji pouze na jižní polokouli, mám rád zimu. Přesto existuje i jedno místo na severní polokouli, kde se vyskytuji – na souostroví Galapágy, které patří k Ekvádoru.

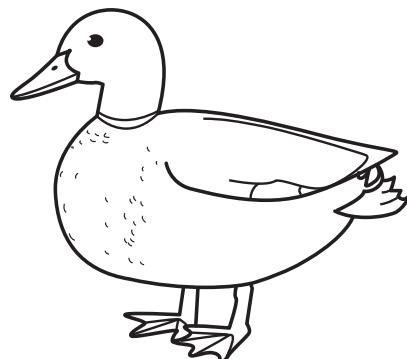
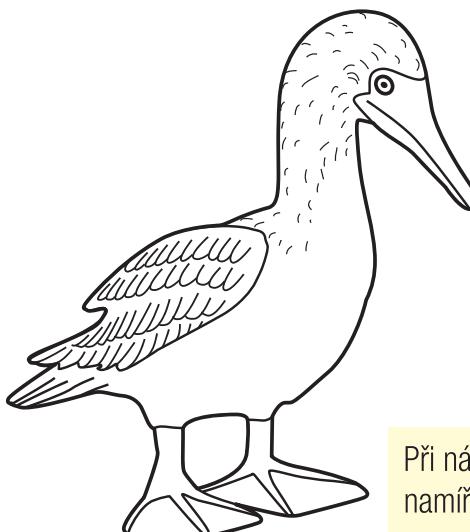
Kdo jsem? (zakroužkuj)

AKTIVITA
 pro hravé :-)

6

Jeden z těchto dvou ptáků se jmenuje **terej modronohý**. Živí se rybami, které nejčastěji loví nejčastěji střehlavým útokem z výšky. Na první pohled zaujmou jeho krásně zbarvené končetiny, které mají barvu nebe.

Který z ptáků je terej modronohý?

VYBARVÍ

VIDEO

Jakého podobného ptáka s výrazně zbarvenými končetinami můžeš potkat na našich řekách a rybnících?

Při námluvách terejů samci široce roztahují křídla, vztyčují ocas a hlavu se zobákiem namířeným vzhůru, „tančí“ kolem samice a předvádějí své modré končetiny. Terejové s modřejšími končetinami se samičkám líbí nejvíce. Tvoří trvalé páry a hnízdí na zemi.

7

Jaké zvíře se skrývá na obrázku?

Nápověda. Může dorůst až do délky 1,5 metru a může vážit až 250 kilogramů, dožívá se i 150 let.

odpověď:

SOUTĚŽ

8

Nakresli podle popisu a uhodni, o které zvíře se jedná.

P O P I S

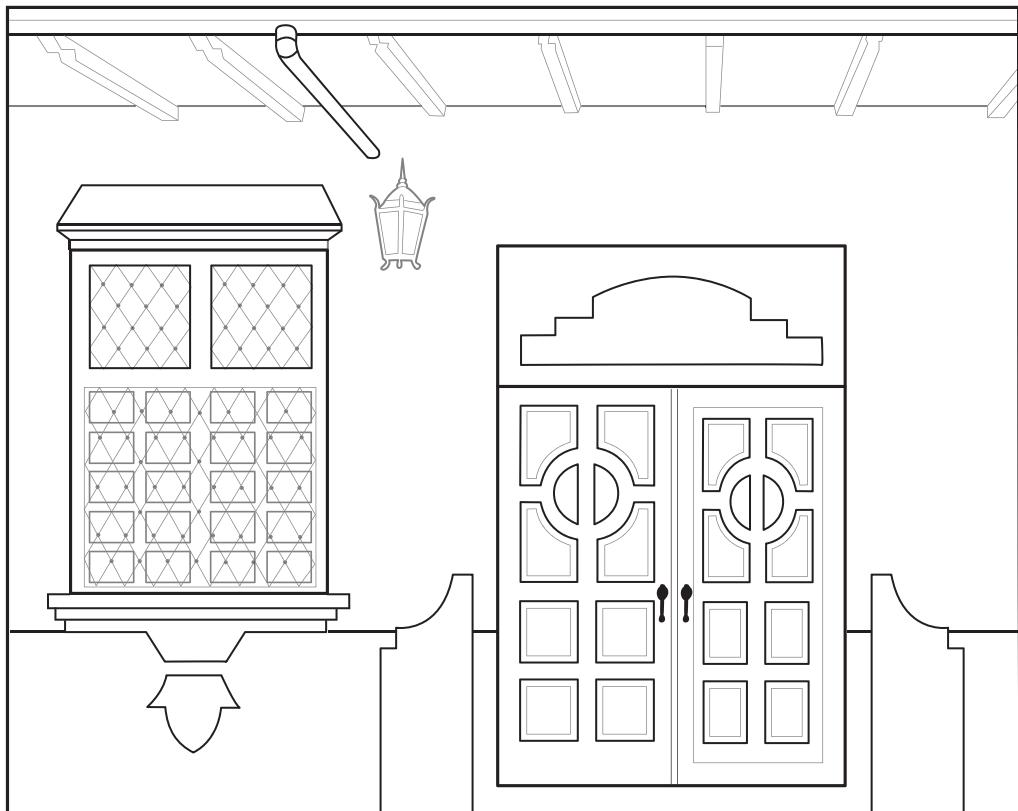
- dlouhé nohy (o něco kratší než kůň)
- mohutné tělo
- dlouhé chlupy a hustá srst
- dlouhý krk
- čenich podobný velbloudímu či ovčímu
- krátký ocas
- delší špičaté uši

nápověda: umpliviat

V horách se domorodci chovají zvířata – prasata, krávy, koně, morčata, ovce a slepice. Je to součást jejich jídelníčku. Nejčastěji se jí slepice a prase, které se vykrmuje zbytky a pak se z něj dělá zabijačka. Chudí domorodci většinou vepřové maso prodávají, rodina si na něm většinou nepochutná. Některá zvířata se používají na přepravu nákladů a na vlnu.

Ekvádor je zemí barev, nejbarevnější ulička se nachází v provincii **Loja** [locha] ve stejnojmenném městě, které je považováno za město hudby a umění. Nejbarevnější částí Ekvádoru je provincie **Emberádas**.

VYBARVI

9

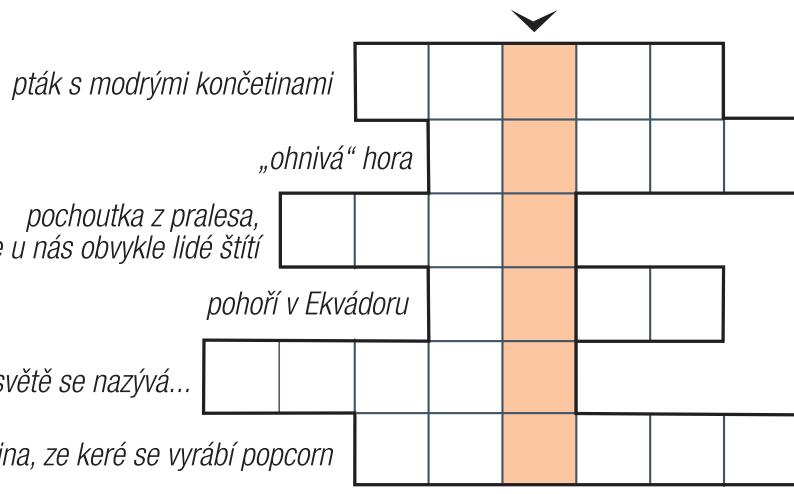
Vybarvi si uličku ve městě Loja a neboj se použít hodně výrazné barvy.

VIDEO

10

Vylušti křížovku

Ecuador znamená ve španělštině (tajenka) a svůj název dostal Ekvádor právě podle něj.

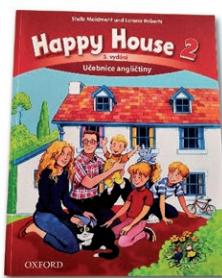
11

Odhadni, kolik váží dospělý zdravý tukan.

ČLÁNEK

jako jedno balení mouky

jako učebnice

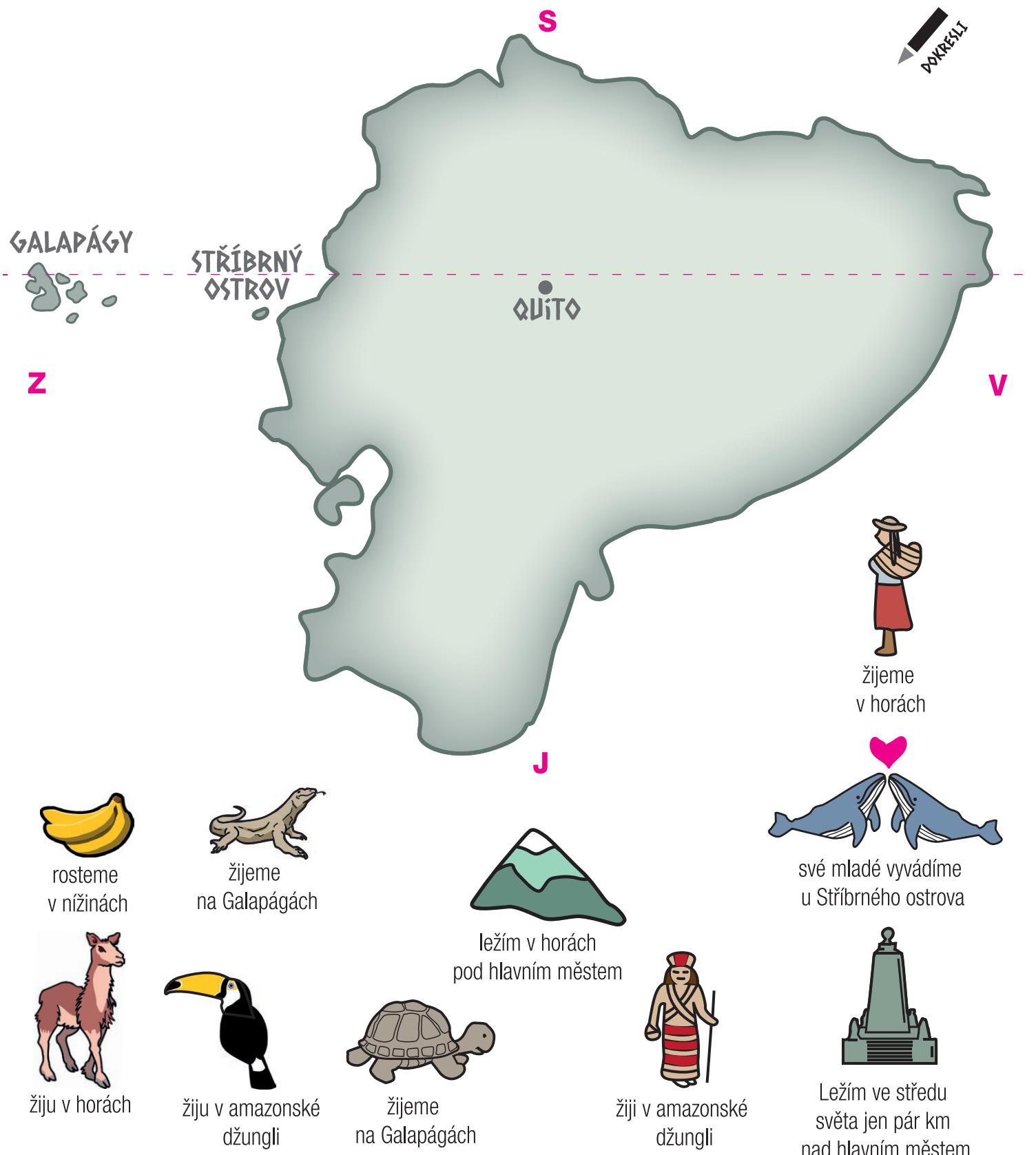
jako středně velké pomelo

12

Ekvádor se dělí na čtyři pomyslné části:

- 1) **Amazonská nížina s pralesy na východě** – exotické rostliny a zvířata, původní indiánské kmeny...
- 2) **Pohoří Andy**, které protíná střed Ekvádoru od severu na jih – lamy, kondoroji, indiánské kmeny, památky z dob Inků, hlavní město Quito, nejvyšší hora Chimborazo
- 3) **Přímořská oblast** (pobřežní pásmo) – Tichý oceán, mořští živočichové, výletní místa, rybářské osady
- 4) **Galapágys** – souostroví z malých sopek (sopečné souostroví) – neobvyklá zvířata, která nenajdeme nikde jinde na zemi (želvy sloní, různé druhy ještěrů...)

Dokresli správně, co kam patří: pomůžou ti obrázky pod mapou.

U nás je to oblíbený domácí mazlíček, v Ekvádoru vybraná lahůdka – asi to nejlepší a nejdražší, čím vás mohou v horách pohostit.

a) Jaké zvířátko se griluje na rožni?

králíček

bonsaj (miní) prasátko

morče

b) Uhádnete, proč dávají Ekvádorci přednost staré slepici před kuřátkem?

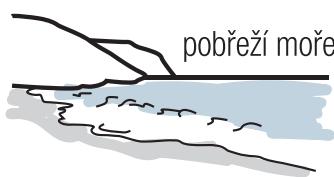
JAK SE VAŘÍ SLEPICE V EKVÁDORU

Na horách se ze všech zvířat jí nejčastěji slepice. Z hejna se vždy vybere ta nejslabší a nejstarší slepice, ze které se pak dělá vývar (polévka), vaří se v hrnci nad ohněm. Čerstvě zabité slepice se musí rychle ponořit do hrnce s horkou vodou, jedině tak pustí rychle peří. Následně se může trochu opálit nad ohněm, aby se zbavila zbývajících brk a také kvůli dezinfekci – například pařátky se opalují velmi důkladně. Slepice se poté povaří asi hodinu společně s tím, co je zrovna k dispozici: nejčastěji s bramborami, mrkví a bylinkami. Polévku můžeme zahustit rýží.

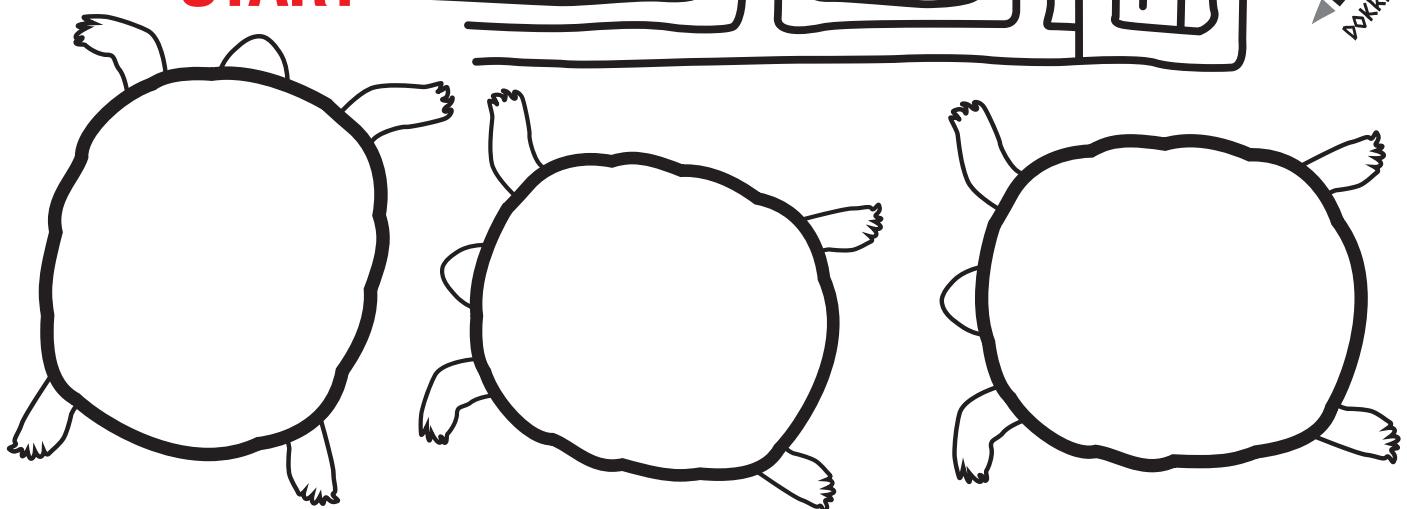
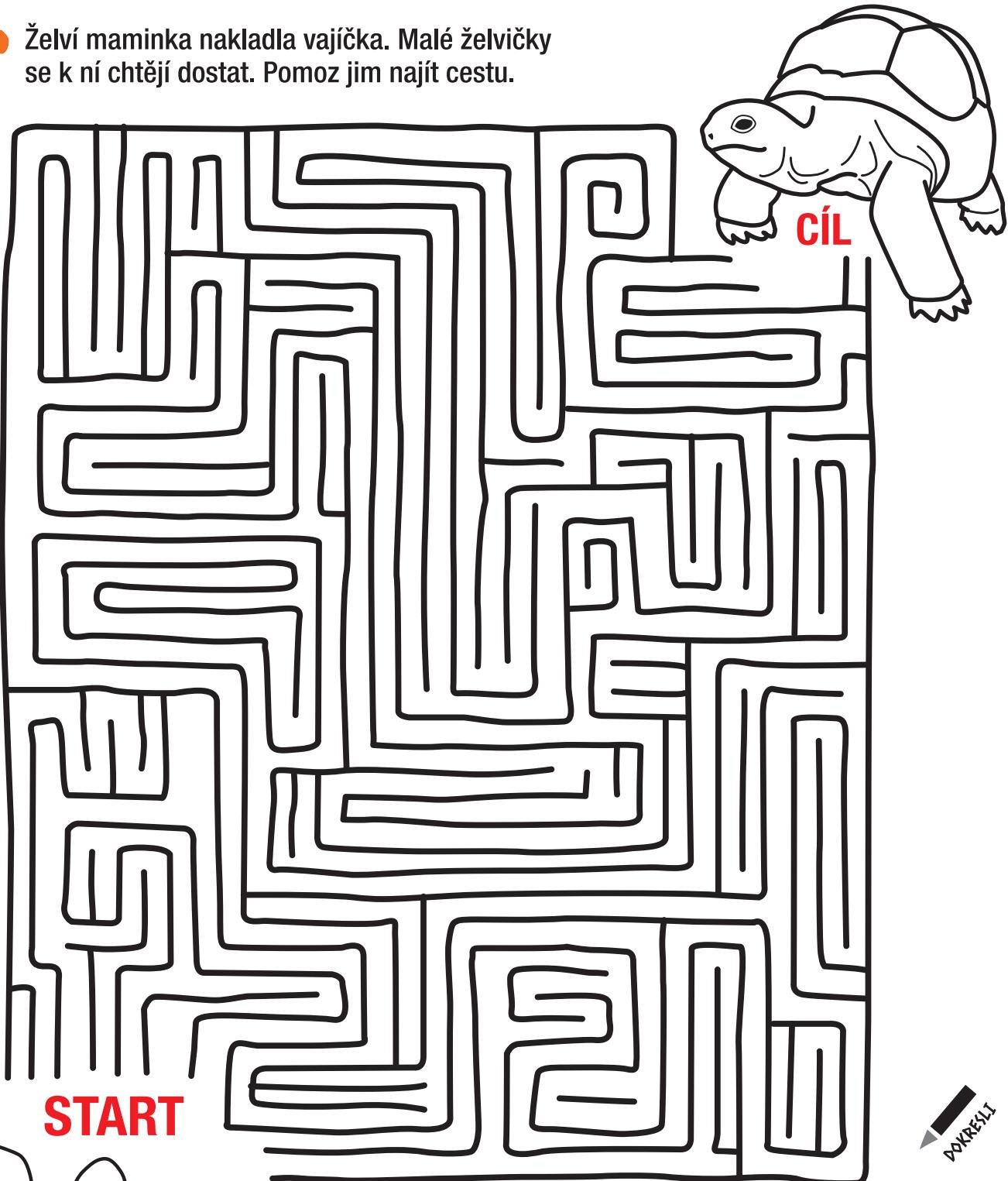
c) V každé části Ekvádoru se jí něco jiného.

Dokážeš přiřadit jídla ke správným oblastem?

14

Želví maminka nakladla vajíčka. Malé želvičky se k ní chtějí dostat. Pomoz jim najít cestu.

Vyzdob želví krunýřky pomocí geometrických tvarů. Vymysli každé želvičce jiný krunýř.

ŽIVOT V HORÁCH

z dopisu od dobrovolnice Elišky (2018/19)
Simiatug, horská vesnička v ekvádorských Andách

Víte, jaký je v horách oblíbený dopravní prostředek? Kam nedojede auto, tam se musí pěšky. Nebo na koni! Občas jsem se projela i já! I když vzhledem k výškovému rozdílu mezi mnou a místními byl na mě chudák trochu malý. Jízda do kopce bez třmenů a pořádného sedla byla docela legrace, ale pořád snazší než šlapat po svých. Ale pašák to zvládl a vyvezl mě až nahoru!

•••

Stařečci vodí ovce na pastvu daleko do hor, protože nemají svůj pozemek, kde by je mohli pásť. Chodí úzkými nebezpečnými cestičkami plnými kamenů, které se často ztrácí v mlze. Malé děti občas delší vzdálenosti překonávají na hřbetě oslíka či lamy.

Více zajímavých zážitků našich dobrovolníků najdeš
na www.adopcenablizko.cz

Mnoho dalších informací a materiálů najdeš na:

www.dnesjimjako.cz

Máš rád exotická jídla a poznávání dalekých krajů? Zajímá tě, jak žijí tvoji vrstevníci v Ekvádoru a dalších rozvojových zemích? Podívej se na naše webové stránky dnesjimjako.cz nebo mrkn na adopcenablizko.cz. Můžeš se připojit k těm, kteří tam pomáhají, a jednou se do nějaké podívat třeba jako **dobrovolník**.

Pracovní listy pro vás připravila Salesiánská asociace Dona Boska, z. s., Kobyliské nám. 1000/1, 182 00 Praha 8, sadba.org. ZDROJE: *dobrovolníci: Eliška Obermajerová, Marie Jenišová, Renata Schmidtová, archiv Sadby, national-geographic.cz, abcko.cz, wikimedia, shutterstock.com, zoopraha.cz, irozhlas.cz/ČT24, penguinsworld.cz, pixabay.com, matfyz.cz, eprehledy.cz, wikipedie.*

Děkujeme všem, kteří pomáhali s přípravou kampaně.

